

عنوان مقاله:

سیر تحول نهاد خانواده از دوران جاهلیت تا دوران امیرالمومنین (علیه السلام)

محل انتشار:

فصلنامه فرهنگی - تربیتی زنان و خانواده، دوره 16، شماره 57 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

محمدرضا آرام - نویسنده مسئول: دانشجوی دکتری، دانشکده علوم سیاسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران

محمدحسین رجیبی دوانی - دانشیار، گروه معارف اسلامی، دانشگاه امام حسین (علیه السلام)، تهران، ایران

داوود مهدوی زادگان - دانشیار، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از مهم ترین لوازم توصیف، تبیین و تجویز یک پدیده، فهم تحولات آن در بستر تاریخی و سیاسی است. نهاد خانواده و احکام و قواعد حاکم بر آن، از این قاعده مستثنی نیستند؛ لذا هدف از این پژوهش، فهم تحولات نهاد خانواده در بستر تاریخی و سیاسی صدر اسلام است. این دوران، از جهت شکل گیری تصور ما از خانواده اسلامی یا نمونه ایده آل خانواده، مهم ترین برهه زمانی برای فهم تحولات نهاد خانواده است. سوال اصلی این پژوهش این است که «نهاد خانواده از عصر جاهلیت تا عصر علوی، چه تحولاتی داشته است؟» برای پاسخ به این سوال تلاش شده است با استفاده از روش اجتهادی، از آموزه های قرآن کریم، سیره و سنت معصومین (علیه السلام) و هم چنین سیره خلفای ثلاث، سیر تحول خانواده در صدر اسلام استنباط شود. با تمرکز بر چند محور از جمله کیفیت تشکیل خانواده، ملاک های ازدواج، نحوه طلاق، میزان شیوع آسیب های اجتماعی در نهاد خانواده و نحوه مقابله با این آسیب ها در ادوار مختلف صدر اسلام، نتیجه می گیریم که نهاد خانواده سیری پرفراز و نشیب و متفاوت را طی کرده است. ضمن اینکه متوجه تاثیر و تاثرات نهاد خانواده در ادوار مختلف سیاسی می شویم. ساختار امروزی خانواده در ایران و جهان اسلام، محصول ترکیبی از سیره و سنن نبوی و علوی، انحرافات عصر جاهلیت و بدعت های خلفای ثلاث در این زمینه است. فهم این سیر تحول، می تواند منجر به تصور درستی از توصیف، تبیین و تجویز های کنونی ما در مورد مسائل نهاد خانواده شود.

کلمات کلیدی:

تحول نهاد خانواده، خانواده در دوران جاهلیت، خانواده در دوران اسلامی، تاریخ خانواده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1403053>

